

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону
факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ІТ 11.01 «ПРИКОРДОННІ ДОРОГИ ТА ІНЖЕНЕРНІ СПОРУДИ»

ОПП «Організація діяльності інженерно-технічних підрозділів Державної прикордонної служби України»

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність:	252 Безпека державного кордону
Спеціалізація:	Організація діяльності інженерно-технічних підрозділів Державної прикордонної служби України
Кваліфікація:	бакалавр безпеки державного кордону
Професійна кваліфікація:	офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України
Форма здобуття освіти:	денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Прикордонні дороги та інженерні споруди» є вибірковою дисципліною освітньо-професійної програми «Організація діяльності інженерно-технічних підрозділів Державної прикордонної служби України». Вивчається протягом 7-го семестру на кафедрі транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону.

Мета вивчення навчальної дисципліни – підготовка офіцерів-прикордонників, які володіють компетенціями щодо реалізації заходів з обладнання та утримання прикордонних доріг, інженерних споруд та використання їх за призначенням.

Завдання навчальної дисципліни полягає у наданні курсанту теоретичних знань з обладнання та утримання прикордонних доріг та інженерних споруд, первинних практичних навичок щодо їх використання за призначенням та проведення розрахунків експлуатаційних характеристик.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати його складові, а саме:

ПРН 6 Організовувати комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, застосування сил і засобів у різних умовах, всі види бойового, ресурсного та інженерно-технічного забезпечення

Знання: термінів та визначень, що відносяться до прикордонних доріг та інженерних споруд.

Розуміння: призначення та ролі прикордонних доріг та інженерних споруд.

Застосовування: здатність використовувати за функціональним призначенням прикордонні дороги та інженерні споруди.

Оцінювання: здатність здійснювати оцінку стану прикордонних доріг та інженерних споруд.

ПРН 21 Упевнено застосовувати штатне озброєння підрозділу; інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), спеціальне програмне забезпечення для розв'язування фахово-орієнтованих задач, у тому числі з використанням математичних методів; проводити процедури, пов'язані з перевіркою, обслуговуванням, ремонтом і застосуванням засобів зв'язку, технічних засобів охорони кордону та транспортних засобів в обсязі інструкції з експлуатації.

Знання: методів розрахунків прикордонних доріг та споруд, їх експлуатаційних характеристик.

Розуміння: порядку застосування, відновлення прикордонних доріг та інженерних споруд, особливостей використання.

Застосовування: проводити накопичення та оцінювання інформації та проводити розрахунки експлуатаційних характеристик прикордонних доріг та інженерних споруд; проводити процедури, пов'язані з їх перевіркою, обслуговуванням, ремонтом.

ПРНс 26 Організовувати заходи автотехнічного та інженерного забезпечення органу охорони державного кордону, щодо укомплектування автобронетанковою, інженерною технікою та інженерними технічними засобами охорони кордону, майном, щодо дотримання вимог з питань організації їх експлуатації, ремонту та евакуації.

Знання: щодо видів прикордонних доріг та інженерних споруд, їх укомплектованості у прикордонному підрозділі.

Розуміння: щодо вимог та обмежень для процесу використання, ремонту прикордонних доріг та інженерних споруд планування, порядку поновлення.

Застосовування: проводити технічне обслуговування прикордонних доріг та інженерних споруд.

ПРНс 28. Забезпечувати постійну готовність парку автобронетанкової та інженерної техніки, інженерних технічних засобів охорони кордону до використання за призначенням.

Знання: щодо заходів безпеки при використанні за призначенням, обслуговуванні та ремонті прикордонних доріг та інженерних споруд.

Розуміння: необхідності планування використання за призначенням, технічного обслуговування та ремонту прикордонних доріг та інженерних споруд.

ВИКЛАДАЧІ:

Доцент кафедри транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону кандидат технічних наук Михайло ДАРМОРОЗ, e-mail: daml@ukr.net.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

«Інженерне забезпечення охорони кордону», «Прикордонна служба».

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальний клас (НВМ 1, НВМ 3), польовий центр забезпечення навчального процесу, мости через р. Південий Буг м. Хмельницький, комплект презентаційних матеріалів, дидактичних матеріалів, комплект роздавальних матеріалів, мультимедійний проектор, комп'ютер (ноутбук), екран, дошка, модульне середовище <https://asu.nadpsu.edu.ua/>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																		Форми підсумкового контролю					
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота								Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік
					лекції	групові вправи	практичні заняття	індивідуальні заняття	семінари	контрольна робота	курсний проєкт	підсумковий контроль	Усього	реферат	ІРГР	конспект з теми	контрольна робота	курсний проєкт	-----	-----						
IV	7	4	120	40	6	12	20	-	-	-	-	2	30	10	20	-	-	-	-	-	50	-	-	+		
Усього за дисципліну		4	120	40	6	12	20	-	-	-	-	2	30	-	20	-	-	-	-	-	50	-	-	+		

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Оцінювання
Загальні компетентності		
ЗК-2	Здатність приймати обґрунтовані рішення	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК2.7; МК4.3
ЗК-4	Здатність планувати та управляти часом	МК2.6; МК2.7
ЗК-14	Навики здійснення безпечної діяльності	МК1.1; МК2.1; МК4.3
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
СК-6	Здатність збирати, обробляти, оцінювати й аналізувати інформацію з різних джерел, використовувати методи обробки інформації, профілювання ризиків, кримінального аналізу та криміналістики, використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки обстановки, прийняття рішень та оцінки ефективності застосування підрозділів	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.7; МК 2.8; МК4.3
СК-9	Здатність організувати систему охорони державного кордону на ділянці відповідальності підрозділу, оцінювати її стан, виконувати процедури прикордонного контролю та прикордонної служби, проводити оперативно-технічні заходи та слідчі дії, заходи примусу, здійснювати провадження в справах про адміністративні правопорушення, використовувати штатне озброєння, обладнання, технічні та транспортні засоби для виконання завдань з охорони державного кордону, у тому числі діяти у складі прикордонних нарядів	МК1.1; МК1.2; МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК 2.8; МК4.3
СКс-19	Здатність організувати забезпечення органу Держприкордонслужби автобронетанковою, інженерною технікою та інженерними технічними засобами охорони кордону, майном, готувати документи на витребування коштів для утримання техніки і технічних засобів та контролювати їх витрати	МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК4.3

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
Програмні результати навчання зі спеціальності			
ПРН-6	Організовувати комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, застосування сил і засобів у різних умовах, всі види бойового, ресурсного та інженерно-технічного забезпечення	МН1.1; МН1.4; МН1.5	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.3
ПРН-21	Упевнено застосовувати штатне озброєння підрозділу; інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), спеціальне програмне забезпечення для розв'язування фахово-орієнтованих задач, у тому числі з використанням математичних методів; проводити процедури, пов'язані з перевіркою, обслуговуванням, ремонтом і застосуванням засобів зв'язку, технічних засобів охорони кордону та транспортних засобів в обсязі інструкції з експлуатації	МН1.1; МН1.3; МН1.4; МН1.5	МК1.1; МК1.2; МК2.4; МК2.8
ПРНс-26	Організовувати заходи автотехнічного та інженерного забезпечення органу охорони державного кордону, щодо укомплектування автобронетанковою, інженерною технікою та інженерними технічними засобами охорони кордону, майном, щодо дотримання вимог з питань організації їх експлуатації, ремонту та евакуації	МН1.1; МН1.3; МН1.4; МН1.5	МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК4.3
ПРНс-28	Забезпечувати постійну готовність парку авто-	МН1.1; МН1.4;	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК2.6;

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
Програмні результати навчання зі спеціальності			
	бронетанкової та інженерної техніки, інженерних технічних засобів охорони кордону до використання за призначенням		МК2.7; МК 2.8

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ 4 курс (7 семестр)
Запланована кількість аудиторного навантаження – 40 годин

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин								Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8			
1	Військово-прикордонні дороги	18	Л2	Гз2	Гз2	Пз4	Гз2	Пз6			9	1/1 Л(2); 1/2 Гз(2); 1/3 Гз(2); 1/4 Пз(4)	10
2	Інженерні споруди на військово-прикордонних дорогах	6	Л2	Пз4							10	1/5 Гз(2); 1/6 Пз(6); 2/1 Л(2); 2/2 Пз(4)	14
3	Мости та переправи	14	Л2	Гз2	Гз2	Гз2	Пз6				11	3/1 Л(2); 3/2 Гз(2); 3/3 Гз(2)	6
	Залік	2	З2								12	3/4 Гз(2); 3/5 Пз(6); З(2)	10
	Всього	40									Всього		40

Умовні позначення:

Лекція – Л; Практичне заняття – Пз; Заняття, що обов'язкове для оцінювання – Пз6;

Групове заняття – Гз; Залік – З

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Назва теми і навчальні питання заняття	Література
1	2	3	4	5	6
4 курс					
7 семестр					
1			56 (18)	Військово-прикордонні дороги	
	1	лекція	2	Загальні відомості про військово-прикордонні дороги. 1. Введення в дисципліну, її завдання та програма вивчення. 2. Роль, місце та значення військово-прикордонних доріг.	[1.1]; [1.2] ст. 6-11; [1.3-1.5]; [2.3] ст. 7-11
	2	групове заняття	2	Елементи військово-прикордонних доріг. 1. Класифікація доріг, які використовуються в охороні кордону. Вимоги до шляхів руху. 2. Устрій та основні елементи військово-прикордонної дороги. 3. Характеристика дорожньо-будівельних матеріалів і умови їх застосування.	[1.2-1.5]; [2.1] ст. 152-156; [2.3] ст. 30-38; [3.1] ст. 8-19; [3.5] ст. 56-62
	3	групове заняття	2	Основні типи дорожніх покриттів та знаки на шляхах руху. 1. Профілі земляного полотна. 2. Основні типи дорожніх покриттів і поперечні профілі дорожнього одягу. 3. Дорожні знаки на шляхах руху, які визначають характеристику доріг.	[2.3] ст. 162-166; [3.1] ст. 20-32; 74-85; [3.7]
		самостійна робота	4	Підготовка шляхів руху підрозділів під час проведення ООС (АТО). 1. Відновлення дорожніх споруд. 2. Подолання завалів. 3. Підготовка шляхів в зонах пожеж та затоплень.	[2.3] ст. 58-65; [3.1] ст. 20-32, 74-127, 226-239; [3.3] ст. 27-43, 227-230
		самостійна робота	6	Методика розрахунку основних технічних характеристик доріг. 1. Розрахунок дорожнього покриття. 2. Розрахунок пропускної можливості на ділянці шляху. 3. Розрахунок середньої допустимої швидкості руху техніки на маршруті (ділянці). 4. Розрахунок максимального нахилу, що долається технікою. 5. Заходи безпеки з обладнання та утримання доріг.	[3.1] ст. 128-147, 163, 282-285

1	2	3	4	5	6
	4	практичне заняття	4	Методика розрахунку основних технічних характеристик доріг. 1. Розрахунок дорожнього покриття. 2. Розрахунок пропускної можливості на ділянці шляху. 3. Розрахунок середньої допустимої швидкості руху техніки на маршруті (ділянці). 4. Розрахунок максимального нахилу, що долається технікою. 5. Видача завдань на ІРГР.	[3.1] ст. 128-147, 163, 282-285
		самостійна робота	4	Утримання, експлуатація та ремонт доріг. 1. Експлуатаційне утримання доріг. 2. Експлуатація дорожніх об'єктів. 3. Особливості ремонту елементів дороги.	[1.2-1.5]; [1.3] ст. 32; [2.3] ст. 125; [3.1] ст. 226-239; [3.5] ст. 61-62
	5	групове заняття	2	Організація та способи ведення інженерної розвідки шляхів руху. 1. Завдання, способи і організація інженерної розвідки шляхів руху військ. 2. Склад і оснащення органів інженерної розвідки. 3. Звітні документи щодо проведення інженерної розвідки шляхів.	[2.1] ст. 190-195, 202-205; [2.3] ст. 6-10, 13-16; [3.1] ст. 152-155, 157-166, 168-178, 265-302; [3.3] ст. 8-26
	6	практичне заняття (ПЦЗНП)	6	Ведення інженерної розвідки шляхів руху підрозділів. 1. Проведення інженерної розвідки шляхів руху підрозділів. 2. Складання звітних документів інженерної розвідки.	[2.3] ст. 6-22; [3.1] ст. 152-155, 157-166, 168-178, 265-302; [3.3] ст. 61-71
		самостійна робота	4	Організація виконання завдань загоном забезпечення руху під час пересування підрозділів. 1. Організація підготовки підрозділу до дій в складі ЗЗР. 2. Дії особового складу під час подолання перешкод та руйнувань. 3. Утримання та позначення шляхів руху підрозділів.	[2.1] ст. 233-234, 202-205; [2.3] ст. 16-22, 75-78, 137-140, 215-222, 225-226; [3.1] ст. 69-72, 158-163
		індивідуальна робота	20	Індивідуальна розрахунково-графічна робота. Захист ІРГР.	
2			16 (6)	Інженерні споруди на військово-прикордонних дорогах	
	1	лекція	2	Інженерні споруди на військово-прикордонних дорогах. 1. Водовідвідні та водопропускні споруди, вимоги до них та їх призначення. 2. Класифікація водопропускних труб.	[1.1-1.5]; [2.1] ст. 167-169; [3.1] ст. 38-69

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	4	Державні будівельні норми України. Автомобільні дороги. ДБН В.2.3-4:2015. 1. Частина I. Проектування. 2. Частина II. Будівництво.	[1.2-1.5]; [4]
		самостійна робота	2	Експлуатація інженерних споруд. 1. Експлуатація та обслуговування водопропускних труб. 2. Основні вимоги щодо ремонту елементів водовідвідних та водопропускних споруд.	[1.2-1.5]; [3.1] ст. 62-67
	2	практичне заняття	4	Методика розрахунку інженерних споруд на дорогах. 1. Розрахунок водовідвідних споруд. 2. Розрахунок водопропускних труб.	[3.1] ст. 68-79
		самостійна робота	4	Державні будівельні норми України. 1. ДБН В.2.3-22:2009. Мости та труби. Основні вимоги проектування. 2. ДБН 6.2.3-26:2010. Мости та труби. Сталеві конструкції.	[1.2-1.5]; [5, 6]
3			46 (14)	Мости та перереправи	
	1	лекція	2	Мости та перереправи. 1. Призначення, класифікація і вимоги до мостів. 2. Складові елементи мостів. 3. Переправи.	[1.2-1.5]; [2.1] ст. 7-11, 12-54
		самостійна робота	4	Особливості конструкції мостів. 1. Мости через канали. 2. Шляхопроводи.	[3.2] ст. 205-206; [3.4] ст. 197-205; [3.6] ст. 106-107
	2	групове заняття	2	Конструкції елементів мостів. 1. Дерев'яні прольотні будови. 2. Металеві прольотні будови. 3. Конструкції проміжних та берегових опор.	[2.1] ст. 12-24; 24-42; 42-57; [3.2] ст. 19-35, 37-48, 62-80; [3.6] ст. 25-33; 36-44
	3	групове заняття	2	Визначення вантажопідйомності мостів. 1. Загальні положення. 2. Визначення вантажопідйомності повздовжніх балок, прогонів, поперечин. 3. Визначення вантажопідйомності головних ферм (балок). 4. Визначення вантажопідйомності дерев'яних опор.	[2.1] ст. 133-142; [3.2] ст. 249-262

1	2	3	4	5	6
	4	групове заняття	2	Вантажопідйомність металевих та дерев'яних мостів. 1. Організація та порядок проведення інженерної розвідки дерев'яного мосту. 2. Визначення стану основних елементів та вантажопідйомності дерев'яного мосту. 3. Організація та порядок проведення інженерної розвідки металевих мостів. 4. Визначення стану основних елементів та вантажопідйомності металевих мостів.	[2.2] ст. 5-8, 8-13; [3.2] ст. 242-273; [3.6] ст. 144-151
		самостійна робота	6	Методика розрахунку дерев'яних мостів. 1. Розрахунок перетину дерев'яних прольотних будов мосту. 2. Розрахунок з'єднання мосту з берегом та забезпечення повздовжньої стійкості мосту. 3. Розрахунок об'єму лісоматеріалу для заготівлі мостових конструкцій. 4. Заходи безпеки при виготовленні мостових конструкцій і будівництві мосту.	[2.1] ст. 12-45, 55-60, 69-82; [3.2] ст. 82-91; [3.6] ст. 21-42, 275-286
	5	практичне заняття (мости через р. Південий Буг м. Хмельницький)	6	Інженерна розвідка існуючого мосту. 1. Завдання, організація інженерної розвідки мосту. 2. Визначення стану мосту. Обстеження пошкоджених мостів. 3. Визначення розмірів мосту та його елементів.	[2.2] ст. 5-10, 11-13, 13-21; [3.2] ст. 243-273; [3.6] ст. 144-151
		самостійна робота	6	Розрахунок елементів мостів. 1. Вимоги щодо розрахунку елементів низьководного мосту. 2. Розрахунок дерев'яного та металевих настилу. 3. Методика розрахунку простих та складних прогонів. 4. Методика розрахунку паль (стійок) і насадок опор.	[3.2] ст. 14-20, 26-35, 37-50, 62-80
		самостійна робота	2	Організація підсилення та відновлення мостів. 1. Основні вимоги щодо підсилення та відновлення військових мостів. 2. Організація підсилення мостів. 3. Організація відновлення мостів.	[2.1] ст. 121-142; [2.2] ст. 23-25; [3.6] ст. 151-175
		самостійна робота	4	Підсилення та відновлення мостів. 1. Методика та проведення розрахунків по підсиленню елементів дерев'яних мостів. 2. Методика та проведення розрахунків по підсиленню елементів металевих мостів. 3. Методика та проведення відновлення окремих елементів дерев'яних мостів. 4. Методика та проведення відновлення окремих елементів металевих мостів.	[2.1] ст. 127-142, 142-149; [2.2] ст. 26-65, 65-102; [3.6] ст. 151-175
		Індивідуальне завдання (реферат)	10	Виконання реферату за заданою тематикою	

1	2	3	4	5	6
Залік			2		Матеріали підсумкового контролю
Разом за 7 семестр			120 (40)		
Разом за 4 курс			120 (40)		
Усього за дисципліну			120 (40)		

ЛІТЕРАТУРА

1. Нормативно-правові акти

1.1. Постанова Кабінету Міністрів України № 1147 від 27.07.1998 р. «Про прикордонний режим».

1.2. Закон України № 232-ІХ від 29.11.2019 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інженерно-технічного облаштування та утримання державного кордону».

1.3. Наказ №156 МВС України від 02.03.2019 р. «Про затвердження Інструкції з організації інженерного забезпечення охорони державного кордону України».

1.4. Наказ № _____ Адміністрації ДПСУ від _____ року «Про організацію інженерного забезпечення державного кордону у ____ році».

1.5. Наказ № _____ Адміністрації ДПСУ від _____ року «Про організацію інженерного, технічного забезпечення та радіолокаційного, хімічного, біологічного захисту охорони державного кордону у ____ році».

2. Базова

2.1. Івасюк М.О., Дяков С.І., Щадило Я.С., та ін. Військові мости та шляхи. Підручник. – Львів: НАСВ, 2016. – 306 с.

2.2. Івасюк М.О., Дяков С.І., Щадило Я.С., та ін. Відновлення та підсилення військових мостів: Посібник. – Львів: НАСВ, 2017. – 160 с.

2.3. Дяков С.І., Гресь М.В., Щадило Я.С., та ін. Військові дороги та колонні шляхи. Навчальний посібник. – Львів: НАСВ, 2018. – 191 с.

3. Допоміжна

3.1. Руснак В.М., Гераськін В.М., Бакалов В.Г. Військова підготовка офіцерів запасу. Частина 1. Військово-дорожня підготовка: Підручник. – Кам'янець-Подільський: Видавництво КВП К-ПНУ імені І. Огієнка, 2014. – 312 с.

3.2. Руснак В.М., Гераськін В.М., Кречко М.В., Бакалов В.Г., Кондрушенко В.М. Військова підготовка офіцерів запасу. Частина 4. Військові мости: Підручник. – Кам'янець-Подільський: Видавництво КВП К-ПНУ імені І. Огієнка, 2017. – 356 с.

3.3. Бойовий статут Сухопутних військ, частина III (взвод, відділення, танк). – К.: КСВ, 2017. – 331 с.

3.4. Івасюк М.О., Мацько О.Й., Фтемов Ю.О., та ін. Тактика дій підрозділів інженерних військ. Навчальний посібник. – Львів: НАСВ, 2017. – 472 с.

3.5. Царьов Ю.О., Сівак В.А., Кульчицький В.М., Михайлишин О.О., Яковець П.І. Інженерне забезпечення охорони державного кордону : навч. посіб. для вз. – Хмельницький : НАДПСУ, 2015. – 232 с.

3.6. Руснак В.М., Кречко М.В., Кондрушенко В.М. Організація будівництва низьководного мосту: навчальний посібник. - Кам'янець-Подільський: К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2016. – 256 с.

3.7. Правила дорожнього руху України.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Сайт бібліотеки НАДПСУ: <http://lib.nadpsu.edu.ua:8080/>
2. Модульне середовище <https://asu.nadpsu.edu.ua/>
3. Портал автоматизованої системи керування навчальним процесом Національної академії <<http://10.241.24.25:8009/>> (інтранет), < <http://asu.nadpsu.edu/>> (інтернет).
4. Сайт: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-197>
5. Сайт: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_v_2_3_22_2009/1-1-0-345
6. Сайт: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-1003>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне, рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького – https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-_12.01.-.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Під час поточного і підсумкового контролів використовуються критерії оцінювання визначені у «Положенні про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького». Форма та зміст критеріїв оцінювання результатів поточного контролю з кожного заняття навчальної дисципліни визначаються у відповідних методичних розробках, а форма та критерії оцінювання результатів підсумкового контролю – у методичних матеріалах для проведення заліку.

Поточний контроль.

Оцінювання знань при поточному контролі здійснюється за чотирьохбальною шкалою відповідно до «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького». Результати самостійної та індивідуальної роботи оцінюються як «зараховано» або «не зараховано».

Загальну оцінку за аудиторну роботу необхідно вираховувати як середньоарифметичну з поточних оцінок, шляхом ділення суми оцінок (5,4,3,2), на кількість оцінок, отриманих протягом семестру. Для розрахунку, кількість поточних оцінок повинна бути не менше чотирьох.

Середньоарифметична оцінка з поточних оцінок складається з оцінок за аудиторну роботу та проставляється окремою графою в журналі обліку навчальних занять з округленням до 0,01 після останнього в семестрі заняття з дисципліни.

До оцінок за аудиторну роботу відносяться оцінки за заняття, під час яких здійснювалось обов'язкове оцінювання, та оцінки, одержані на інших заняттях.

За матеріалами пропущених занять, під час яких здійснювалось обов'язкове оцінювання, курсант зобов'язаний відзвітувати до підсумкового контролю. За кожне пропущене заняття або відсутність оцінки на занятті, під час якого здійснювалось обов'язкове оцінювання, при обчисленні середньоарифметичної оцінки з поточних оцінок рахується «0» балів.

Підсумковий контроль.

Сумарна кількість балів за дисципліну є сумою від середньоарифметичної поточної оцінки, помноженої на ваговий коефіцієнт 0,8, та оцінки за залік, помноженої на 0,2. У відповідності до набраної сумарної кількості балів, оцінка за дисципліну визначається за національною шкалою, шкалою ЄКТС і 100-бальною шкалою за допомогою «Таблиці відповідності шкал оцінювання» та «Шкали переведення національної системи і системи ЄКТС в 100-бальну систему» наведеної в «Положенні про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького».

Курсант, який отримав середньоарифметичну оцінку з поточних оцінок за аудиторну роботу менше 2,0, не відзвітував за самостійну та індивідуальну роботу, не допускається до диференційованого заліку.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання заліку, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності екзаменатор проставляє «не допущений», а в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 35 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС.

Умови допуску мають бути виконані за три дні до початку складання заліку, визначеного розкладом екзаменаційної сесії.

Курсанта можна звільнити від складання заліку на підставі вимог «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

**Шкала
переведення національної системи і системи ЄКТС в
100-бальну систему**

Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС
5,00	5	100	A	4,50	4	89	B	4,00	4	81	C	3,50	3	74	D
4,95-4,99	5	99	A	4,43-4,49	4	88	B	3,90-3,99	4	80	C	3,43-3,49	3	73	D
4,90-4,94	5	98	A	4,36-4,42	4	87	B	3,84-3,89	4	79	C	3,36-3,42	3	72	D
4,85-4,89	5	97	A	4,29-4,35	4	86	B	3,76-3,83	4	78	C	3,29-3,35	3	71	D
4,80-4,84	5	96	A	4,22-4,28	4	85	B	3,67-3,75	4	77	C	3,22-3,28	3	70	D
4,75-4,79	5	95	A	4,15-4,21	4	84	B	3,59-3,66	4	76	C	3,15-3,21	3	69	D
4,70-4,74	5	94	A	4,08-4,14	4	83	B	3,51-3,58	4	75	C	3,07-3,14	3	68	D
4,65-4,69	5	93	A	4,01-4,07	4	82	B					3,01-3,06	3	67	D
4,60-4,64	5	92	A												
4,55-4,59	5	91	A												
4,51-4,54	5	90	A												

Для визначення кількості балів за шкалою ЄКТС та 100-бальною шкалою у випадку, коли курсант має сумарну кількість балів 2,59 і менше, використовується додаток 2 «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН.1.1.	Усне викладення навчального матеріалу (розповідь, пояснення, лекція)
МН.1.2.	Обговорення матеріалу, що вивчається (бесіда, дискусія, брифінг, диспут)
МН.1.3.	Наочні методи (ілюстрація, демонстрація)
МН.1.4.	Практичні методи (лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи)
МН.1.5.	Методи самостійного та індивідуального навчання (рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький)
2. Активні методи навчання	
МН.2.1.	Ігрові (професійні ігри, професійний тренінг)
МН.2.2.	Неігрові (аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу)
МН.2.3.	Неімітаційні (групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод «ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН.3.1.	Інтерактивні методи в малих групах
МН.3.2.	Інтерактивні методи в великих групах
МН.3.3.	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний